

Od redaktora naczelnego

Trudny rok 2022 upływa nieubłagane i z tym większą satysfakcją oddajemy w ręce Czytelników numer 4 *Przeglądu Historyczno-Wojskowego*. Za nami miesiące wytężonej pracy w niełatwych okolicznościach. Mimo to udało się nam z powodzeniem wydać wszystkie planowane tomy kwartalnika. Z tego miejsca chciałem podziękować wszystkim członkom redakcji za ich wysiłek w tym dziele w roku 2022. Raz jeszcze na szczególne wyróżnienie zasługuje nowa sekretarz redakcji, p. Marta Cękańska, bez której niezwyklej operatywności płynne wydawanie kwartalnika byłoby zwyczajnie niemożliwe.

Miniony rok to bez wątpienia dalszy wzrost prestiżu periodyku. Przyznana w 2021 r. przez Ministerstwo Edukacji i Nauki punktacja w sposób oczywisty wpłynęła na liczbę i jakość nadsyłanych do redakcji treści. Może to skutkować dłuższym czasem procedowania tekstów i bardziej restrykcyjnym traktowaniem materiałów w warstwie formalnej i tematycznej. Za nami dwa bardzo ważne posiedzenia Rady Naukowej, które potwierdziły słuszność obranego przez nas kierunku. Członkowie Rady wyrażnie podkreślili, że to na autorach nadesłanych opracowań ciąży odpowiedzialność za dostosowanie ich treści oraz formy do wymogów instrukcji redakcyjnej. I to pomimo poważnej dyskusji nad elementami aktualnie obowiązujących wytycznych, które być może pod wpływem istotnych argumentów szacownego grona naszych doradców ulegną modyfikacji. Zmiany, jakie wprowadziliśmy w ostatnich latach skutkują jednak także coraz lepszą oceną w ważnych bazach bibliograficznych. Ostatnia ewaluacja w ramach *ICI Journals Master List* przyniosła *PHW* wzrost oceny z 69,73 na 98,86 punktów. To w dużej mierze efekt przyjętych rozwiązań, w tym stale podejmowanych prób zwiększenia międzynarodowego zasięgu czasopisma.

Odzwierciedleniem tego kierunku jest kształt aktualnego numeru. Nie jest on – jak to bywało w ubiegłych latach – numerem tematycznym, a jednak w pewnym stopniu udało się nam w nim zebrać dwie grupy tekstów wedle określonego klucza. Pierwsze sześć opracowań tworzy swoisty *cluster*

poświęcony zjawisku okupacji na przestrzeni dziejów. Wobec wydarzeń za naszą wschodnią granicą temat ten jest niezwykle aktualny. Część tekstów dotyka zresztą zagadnień związanych z rosyjską praktyką traktowania terenów czasowo kontrolowanych w XIX w. i podczas I wojny światowej, wskazując na niezmiennosc pewnych zachowań rosyjskich wojskowych, niezależnie od epoki i ustroju. Z wielką przyjemnością powitaliśmy także na naszych łamach teksty dotyczące wojskowości starożytnej, na które zawsze byliśmy i będziemy otwarci. Zgromadzenie tak dużej liczby artykułów nie byłoby możliwe bez współpracy z prof. Piotrem Szlantą, dyrektorem Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk w Wiedniu. To dzięki niemu mieliśmy możliwość podjęcia dialogu z uczestnikami zorganizowanej przez niego w 2021 r. konferencji naukowej dotyczącej tematyki okupacji wojskowej i zaproponowaliśmy niektórym autorom rozbudowanie ich wystąpień do poziomu pełnoprawnych artykułów.

Drugą grupę tekstów tworzą w większości materiały zamówione i stworzone z inicjatywy redakcji. Ukształtował się w ten sposób różnorodny i bardzo cenny zbiór opracowań dotyczących zimnej wojny, okresu ważnego z perspektywy badań inicjowanych przez Wojskowe Biuro Historyczne. Mimo ułatwionego w ostatnich latach dostępu do materiałów przechowywanych w placówkach wojskowej sieci archiwalnej wąskie grono specjalistów zajmujących się dziejami ludowego Wojska Polskiego – mimo prób obecnych także w tym numerze – nie jest w stanie w szybkim tempie nadrobić dekad zaniedbań w tej dziedzinie. Stąd każde dobre opracowanie dotyczące tej tematyki zawsze może liczyć na życzliwą reakcję ze strony redakcji *PHW*. Ważne jest także uzupełnianie rodzimych badań o kontekst międzynarodowy i porównanie z perspektywą naukowców zajmujących się dziejami innych „bratnich” armii w ramach Układu Warszawskiego. W tym względzie dwa teksty badaczy zagranicznych mają walor pionierski nie tylko na gruncie polskiej historiografii, wskazując na potencjalne kierunki badań własnych i komparatystycznych.

Mamy nadzieję, że niniejszy numer, a także cały rocznik spełnił Państwa oczekiwania i z obietnicą dalszej poprawy jakości życzymy Wesołych Świąt, szczęśliwego Nowego Roku oraz satysfakcjonującej lektury!

Jacek Jędrysiak

From the Editor in Chief

As 2022 passes inexorably, it is with great satisfaction that we present to our readers the fourth and final number of *Przegląd Historyczno-Wojskowy* for this difficult year. Behind us are months of work in hard circumstances. Nevertheless, we managed to successfully publish all the planned volumes of the journal. I would like to thank every member of the editorial board for their efforts during 2022. Once again, the new secretary of the editorial board deserves a special mention, Ms. Marta Cękańska, without whose extraordinary efficiency the smooth publishing of the journal would simply be impossible.

The past year undoubtedly saw further increase regarding the prestige of the periodical. The score awarded to *PHW* in 2021 by the Ministry of Education and Science obviously influenced the amount and quality of the content that was submitted to the editorial board. This may result in longer processing times and more restrictive treatment with submitted texts in a formal and thematic way. Two very important meetings of the Scientific Council took place this year, which confirmed the direction we have taken to be the right decision. Members of the Council clearly emphasized that it is the authors of the submitted papers who are responsible for adapting their content and form to the requirements of the editorial instructions. This was despite a serious discussion regarding aspects of the current guidelines, which may be modified under the influence of important arguments from our esteemed group of advisers. The changes we have introduced in recent years, however, have also resulted in an increasingly better rating in important bibliographic databases. The last evaluation under the ICI Journals Master List saw *PHW* increase its rating from 69.73 to 98.86 points. This is largely the result of the adopted solutions, including the constant attempts to increase the international reach of the journal.

This direction is reflected by the size and shape of the latest volume. It is not – as it used to be in previous years – a special issue, and yet to some extent we managed to collect two groups of texts in it according to

a certain key. The first six studies form a specific cluster devoted to the phenomenon of occupation throughout history. In view of the events beyond our eastern border, this topic is extremely timely. Some of the texts touch on issues related to the Russian treatment of temporarily controlled territories in the nineteenth century and during World War I, pointing to the invariability of certain aspects of Russian military behavior, regardless of the epoch and political system. It was also with great pleasure that we welcomed texts on ancient military to our pages, to which we have always been and will always be open. Collecting such a large number of articles would not be possible without the cooperation of Prof. Piotr Szlanta, director of the Scientific Station of the Polish Academy of Sciences in Vienna. It was thanks to Prof. Szlanta that we had the opportunity to enter into dialogue with the participants of his 2021 scientific conference on military occupation, where we proposed to some authors that they should expand their talks into fully-fledged articles.

The second group of texts consists mostly of materials commissioned and created on the initiative of the editors. In this way, a diverse and very valuable collection of studies on the Cold War, an important period from the perspective of research initiated by the Military Historical Bureau, was formed. Despite the easier access to materials stored in the military archival network in recent years, a small group of specialists dealing with the history of the Polish People's Army is unable to quickly make up for decades of neglect in this field. Therefore, a decent study on this subject can always count on a favorable response from the *PHW* editorial board. It is also important to supplement domestic research with an international context and compare it with the perspective of scientists dealing with the history of other „brotherly” armies within the Warsaw Pact. In this regard, the two texts by foreign researchers have a pioneering value not only in Polish historiography, but also point to a potential direction for native and comparative research.

We hope that this issue meets your expectations and, with the promise of further quality improvement ahead, we wish you a Merry Christmas, a Happy New Year and satisfying reading!

Jacek Jędrysiak